

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izbava vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11 Kr — Račun pri poštni črt. zavezanec Ljubljana 10.351

Deutsche Gegenangriffe am mittleren Dnjepr

Sowjetische Brückenköpfe weiter verengt — Bomben- und Torpedotreffer auf 16 feindlichen Schiffen vor der nordafrikanischen Küste

Aus dem Führerhauptquartier, 6. Okt. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt.

Im Nordteil der Tamanhalbinsel herrschte nur örtliche Kampfaktivität. Westlich der Kubanmündung gelangte feindliche Gruppen wurden in erbitterten Nahkämpfen vernichtet.

Am mittleren Dnjepr scheiterten feindliche Angriffe. Durch eigene Gegenangriffe wurden die sowjetischen Brückenköpfe weiter verengt. Beiderseits der Pripjetmündung dauern die harten Kämpfe an. Südlich Gomel und westlich Smolensk blieben wiederholte Durchbruchversuche des Feindes ohne Erfolg.

An verschiedenen Stellen der süditalienischen Front stiess der Feind in harten Kämpfen gegen unsere Nachhut vor und wurde überall mit Verlusten abgewiesen. Die Kämpfe mit der bei Termoli gelandeten feindlichen Kampfgruppe sind noch im Gange.

Schnelle deutsche Kampfflugzeuge bekämpften wirkungsvoll Panzer und Fahrzeugansammlungen und versenkten 3 grosse Landungsboote mit über 5000 BRT.

Bei den Säuberungskämpfen in Istrien wurden zahlreiche Gefangene und umfangreiche Beute eingebracht. Die Banditen erlitten darüber hinaus hohe blutige Verluste.

Bei dem gemeldeten Angriff gegen einen feindlichen Geleitzug vor der nordafrikanischen Küste erzielten nach abschliessenden Meldungen Verbände der Luftwaffe Bomben- und Torpedotreffer auf insgesamt 16 Schiffen mit 130.000 BRT. Ein Teil der Schiffe kann als vernichtet gelten.

Starke Verbände der Luftwaffe griffen einen Stützpunkt des Feindes im östlichen Mittelmeer an und warfen in der Aegais einen Frachter mittlerer Grösse in Brand. Der Feind verlor gestern im Mittelmeerraum und über den besetzten Westgebieten 21 Flugzeuge, meist schwere 4-motorige Bomber.

Bei den Kämpfen auf der Insel Corsica hat sich eine SS-Sturmbrigade besonders ausgezeichnet.

Nemški protinapadi na srednjem Dnjepru

Sovjetska predmostja še bolj stisnjena — Bombni in torpedni zadetki na 16 sovražnih ladjah pred severnoafriško obalo

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 6. okt. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja: V severnem delu Tamanskega polotoka je bilo samo krajeno bojno delovanje. Zapadno od izliva Kubana izkrcane sovražne skupine so bile v ogroženih borbah iz bližine uničene.

Ob srednjem Dnjepru so se izjalovili sovražni napadi. Z lastnimi protinapadi so bila sovjetska predmostja še bolj zožena.

Na obeh straneh izliva Pripjeta se nadaljuje hude borbe. Južno od Gomla in zapadno od Smolenska so bili ponovni sovražni napadi.

Na raznih mestih južnitalijanske fronte je sovražnik napadel v hudih borbah naše zaščitnice in je bil povsod z izjemo zavrnjen. Borbe s sovražno bojno skupino, ki se je izkrcala pri Termoliju, se trajajo.

Nemška brza bojna letala so učinkovito obstreljevala zbirališča tankov in vozil

ter potopila 3 velike izkrcavalne čolne z več ko 5000 br. reg. tonami.

V očistevalnih borbah v Istri je bilo privedenih mnogo ujetnikov in dosežen plen. Banditi so razen tega utrpeli velike krvave izgube.

Pri že javljenem napadu na sovražni konvoj pred severno afriško obalo so dosegli po zaključnih poročilih letalski oddelki bombne in torpedne zadetke na skupno 16 ladjah s 130.000 br. reg. tonami. Del ladij se lahko smatra kot uničen.

Močni oddelki letalstva so napadli sovražnikovo oporišče na vzhodnem Sredozemskem morju in zažgali na Egejskem morju prevozniki srednje velikosti.

Sovražnik je izgubil večeraj v Sredozemlju in nad zasedenimi zapadnimi ozemlji 21 letal, po večini težke štirimotorne bombnike.

V bojih na otoku Korziki se je posebno odlikovala neka jurišna brigada orožja SS.

Veliki uspehi nemškega letalstva

Berlin, 7. okt. R. O velikih uspehih nemškega letalstva zanje dni poročajo:

Na vzhodni fronti so sestrili nemški lovci ob izgubi samo dveh lastnih letal 42 sovjetskih letal. V zasedenem zapadnem ozemlju je sovražnik napadel s slabimi letalskimi silami. Nemška protiletalska obramba je sestrila 6 sovražnih letal, med njimi pet takih, ki so bila zgrajena posebej za napade v nizkem poletu.

Na južnitalijanski fronti so brza nemška letala potopila v luči Termoli tri velike sovražne izkrcavalne čolne, ki so bili zadeti od bomb v nizkem poletu. Dva nadaljnja izkrcavalna čolna sta bila tako hudo poškodovana, da sta se prevrnila. Na obalnem področju je

bilo z bombnimi zadetki onesposobljenih za borbo 6 sovražnih tankov in uničenih 6 tovornih vozil.

Pri poskusu napada sovražnega letalstva na področju Egejskega morja je prišlo do hudih borb nad grškimi otoki in nad grško obalo. Nemški lovci so sestrili 8 ameriških štirimotornih bombnikov, nadaljnje število pa znatno poškodovali. Večina ameriških bombnikov se je v zraku vnela ter se razbila ob padcu na kopno ali na morje.

Nad Italijo sta bila v torek uničena še dva ameriška štirimotorna bombnika, tako da je sovražnik ta dan izgubil na Sredozemskem področju 10 štirimotornih bombnikov z okroglo 100 mož posadke.

Kako je bil zavzet otok Kos

Bliskovita izvedba mojstrskega načrta

Berlin, 7. okt. R. O zasedbi egejskega otoka Kosa po nemških četah je objavilo nemško vrhovno poveljstvo naslednje podrobnosti:

Preteklo nedeljo so bile izvedene nemške izkrcavalne operacije na italijanskem dodekaneskem otoku Kosu v najtesnejšem sodelovanju vojske, mornarice in letalstva. Otok Kos leži ob jugozapadni obali Male Azije. Ta podvig je zaradi mojstrske priprave, bliskovite izvedbe in z njo združenega presenečenja sovražnika nov dokaz, da Anglo-američani ne morejo preprečiti nemške pobude in nemških operacij. Po Badogliovi izdaji so badogliovske čete na otoku Kosu, ki so šteje 3000 mož, dopustile, da so se na otoku izkrcali angleški oddelki s skupno okrog 1000 mož ter dobili na otoku tudi letalska oporaba. Nemški izvidniki so stalno nadzirali te operacije na področju Dodekanesa. Ko si je sovražnik pridobil letališča in s tem izhod šee za motilne poletne, so nemška bojna letala napadla pristaniške naprave, topniške položaje in sovražno protiletalsko opnitišvo.

Oprilki uspešnega napada na bližnji otok Leros, sta bila potopljena dva sovražna rušilca, in poleg tega še več tovornih ladij, hudo poškodovani pa en rušilec in druge tovorne ladje. Na ta način se je preprečilo, da angleško brodogradništvo in angleške posadke z Lerosa niso mogle priti na pomoč angleški posadki na Kosu.

V nedeljo v zgodnjih jutranjih urah se je začelo nemško izkrcavalno brodogradništvo nepazeno pomikati proti otoku Kosu. Na treh krajih s trdnjavami utrjene obale je prišlo v polmraku do izkrcanja in do borbe s presenečenim sovražnikom. Takoj je bila alarmirana vsa sovražna posadka, toda Nemci so z bliskovitim udarom onemogočili vsako obrambo. Istčasno so se na zapadnem delu otoka izkrcali nemški padalci, nakar je prišlo do silovitega spopada. Po kratki, a srčiti borbi, je bil sovražni odpor zlomljen. Čiščenje otoka je izvedlo letalstvo. Angleške čete so se še enkrat zbrale k zadnjemu odporu, ki pa je prav tako propadel. Večina posadke, ki se je umaknila v gore, je bila v napadu prisiljena k borbi in nato ujeta.

Sovražnik je imel visoke izgube na morju, 3100 vojakov, med njimi 600 Angležev, je bilo ujetih. Tem visokim izgubam pa stoji nasproti naravnost neznatne nemške izgube, ki znašajo 15 padlih in 17 ranjenih. Nemško letalstvo je uspešno zaščitilo ves zračni prostor pred morebitnimi sovražnimi letalskimi napadi. Po končanih operacijah so vse nemške enote zopet dosegle svoja oporišča in to kljub navzočnosti znatnih angleških pomorskih sil, viharnemu morju in močnim nalivom. Otok Kos je trdno v nemških rokah.

Armada nacionalne Kitajske

Nanking, 7. okt. R. Po vstopu nacionalne Kitajske v vojno na strani Japonske se je ogrožanje čungkinga Kitajske še bolj povečalo. Armada nacionalne Kitajske pod poveljstvom Vančingveja šteje 42 divizij, 5 samostojnih brigad in 13 samostojnih pošk. Te čete so razporejene po vsej severni, srednji in južni Kitajski.

Dvajsetletnica osvoboditve Carigrada

Carigrad, 7. okt. R. Prejšnja turška prestolnica je večeraj proslavila dvajsetletnico osvoboditve izpod angleško-francoske zasedbe po prvi svetovni vojni, leta 1923. Po manifestacijskem zborovanju je bila najprvo vojaška parada, nato pa posebna svečanost na čast turške vojske.

Komunistični očitki Churchill

London, 5. okt. R. Angleški komunisti so pridrili v Trafalgar Square v Londonu velik shod. Glavni tajnik angleške boljševiške stranke je ostro kritiziral politiko angleške vlade. Med drugim je očital min. predsedniku Churchill, da je napačno ravnal z Italijo. Politika, da naj se Italija pari v lastnem krogu, ni prinesla nobenih koristi. Govornik je nazadnje zagrozil angleški delavski stranki, češ, da je premalo delovna in da ji bodo morali boljševiki viliti novega poleta.

PK Aufnahme Kriegsberichter Reihe (SCH)

Bei einer schweren Geschützatterie an der norwegischen Küste: Die Bedienungsmannschaften beim Reinigen der mächtigen Rohre. Pri neki bateriji težkih topov ob norveški obali: Moštvo posluge pri čiščenju močnih cev

Iz fašistične vlade

Rim, 7. okt. R. Duce je imenoval za ministra javnih del v fašistični republikanski vladi bivšega državnega podtajnika dr. Ruggera Romana, za izrednega ministra za tisk pa Luigijsa Molino.

Milan, 6. okt. R. Italijanski radio je objavil: Italijansko ministristvo za devize in zunanjo trgovino je bilo razpuščeno, na njegovo mesto pa bo uvedeno (srednje) ravateljstvo z enakimi nalogami.

Edini cilj Slovaške

Bratislava, 7. okt. R. Dances pred petimi leti so zahtevali slovaški narodni zastopniki samoupravo Slovaške. List »Gardista« piše v zvezi s tem: Slovaki poznajo samo en cilj: Ostati zvesti samemu sebi in zvesto pomagati Nemčiji, ki je pripomogla do samostojnosti Slovaške.

Varnost plovbe na Dunavu

Dunaj, 5. okt. R. Posvetovanja podunavskega odbora, ki je razpravljal več dni o ukrepih za zagotovitev varnosti plovbe po Dunavu, so končana. Člani tega odbora so zastopniki vlad vseh podunavskih držav.

Zbirka hrvatskih delavcev za gradnjo ladje

Zagreb, 5. okt. TU. Kakor poroča »Nova Hrvatska«, so hrvatski delavci v Nemčiji priredili zbirko, namenjeno za gradnjo ladje, ki bi po primeru nemške organizacije »Kraft durch Freude« služila izključno hrvatskim delavcem.

Čas je dragocen!

»Po neznanskem trpljenju, ki so nam ga prizadeji s sovražniki Evrope tajno zvezani izdajalski, strahopetni badeževci in njihovi priskledniki ter domači boljševiški razbojniki in požigalci, bo pač sleherni pošteni Slovenec uvidel, da nas bodo k miru, redu, konstruktivnemu delu in k vsakdanjemu kruhu spet privedle samo strpnost z vsemi sosednimi narodi, trdna bratrska vzajemnost v naši lastni narodni skupnosti in pa tudi zaupljivo sodelovanje z nemško vojsko silo, ki smo sedaj pod njeno zaščito.«

Iz te miselnice osnovne, ki jo je očrtal v svojem nastopnem proglasu Slovencem ter Slovenkam predsednik pokrajinske uprave divjijski general Leon Rupnik, je vzhiknila pobuda za ustanovitev domobranske legije. Domobranski častnik je v svojem nedeljskem, idejno jasnem govoru podrobno nakazal poslanstvo domobranstva v sedanjih odločilni uri ter jasno navedel cilje in dolžnosti domobrancev. »Kdor ni z nami, je proti nam«, je opozoril zaključil vsem, ki še oklevajo, da bi se pridružili borec domobranske legije. Ena izmed temeljnih točk domobranske akcije pa je tesno, zaupljivo sodelovanje z nemško vojaško silo.

Uspehi tega sodelovanja se že kažejo, dogodki na Rakitini in v okolici pa v polni meri spet razodevajo silno udarno moč nemškega orožja. Tako zvana »ljubljanjska brigada«, ki je štela več sto ljudi in ki je imela obilo orožja, je bila obkoljena in razorožena. Razen tega je bilo zaplenjenega mnogo vojnega materiala, ki so ga partizanom izročili izdajalski badeževci.

Vest o komunističnem polonu na področju Rakitine je naredila povsod največji vtis ter je vsem jasno pokazala, kako trdo je v resnici komunistično partizanstvo tudi še sedaj, čeprav so jim badeževci prisilili na pomoč z ljudmi in vojnimi materiali. On je obenem nov klic vsem Slovencem, ki ljubijo svoj narod, da vstopijo v domobransko elgijo in s tem pomnože vrste protikomunističnih borec. Cim prej bo zlomljena komunistična strahovlada v naših krajih, tem več nesreče bo preprečene in tem prej se bo lahko začelo delo obnove, ki si ga naše ljudstvo tako iz vsega srca želi. Čas je zato dragocen, vsako oklevanje škodljivo in nedopustno!

Lažen sovjetski manever

Sanghai, 7. okt. R. Pravoslavni škof v Shanghai je izjavil: Obnova cerkve v Sovjetski Rusiji je tipičen boljševiški manever. Kakšen je položaj v resnici, se vidi že po tem, da doslej niso izpustili niti enega zaprtega duhovnika in vsi proticerkveni ukrepi so še nadalje ostali v veljavi.

Aretacija komunističnega krvnika v Španiji

Madrid, 7. okt. R. Španski policiji so je posredilo prijeto Korela Ruvija, ki so ga iskali že od konca španske državljanske vojne. Ta veleizročinec se je poleg drugih grozodejstev osebno udeležil umora številnih španskih nacionalistov.

Muslimani odklanjajo anglosaško hujskaštvo

Kairo, 6. okt. R. Univerza Asa, ki je najvplivnejša muslimanska visoka šola, je protistrala pri egiptovski vladi proti predvajanju ameriških hujskaških filmov.

Boljševiška propaganda v Severni Afriki

Tanger, 7. okt. R. Sovjeti so nakupili v Alžiru velik kompleks hiš. Tu bo nameščeno poleg poslanstva tudi zastopstvo kominterne. Alžirski radio bo v kratkem začel tudi z boljševiškim propagandnim oddajami.

Naval na banke v južni Italiji

Rim, 7. okt. R. Vest o prevzemu kontrole nad vsemi bankami v južni Italiji po pooblaščenju ameriške državne banke, ki so kot prvi ukrep odredili zaporo vseh tekočih računov, je dovelo do navala na italijanske banke v južni Italiji, zlasti v Cosenzi, Tarantu in Reggio Calabria. V nekaterih mestih so morali banke zapreti, ker jim je zmanjkalo gotovine.

Contrattacchi tedeschi sul Nipiro centrale

Teste di ponte sovietiche ancor piu ristrette — 16 navi nemiche colpite davanti alla costa nordafricana

Dal Quartier generale del Führer, 6 ottobre. Il Comando Supremo tedesco comunica:

Nella zona settentrionale della penisola di Taman soltanto combattimenti locali. Gruppi nemici sbarcati ad ovest della foce del Cuban sono stati annientati in esasperati combattimenti da vicino.

Sul Nipiro centrale fallivano attacchi nemici. In seguito ai nostri contrattacchi, le teste di ponte sovietiche dovevano ancor più restringersi.

Da ambo i lati della foce del Pripjet continuano accaniti combattimenti. Ripetuti tentativi d'infiltrazione nemica a sud di Gomel e ad ovest di Smolensk restavano senza successo.

In diversi punti del fronte meridionale italiano il nemico che attaccava in aspri combattimenti le nostre retroguardie, veniva dappertutto respinto con perdite. Sono tuttora in corso i combattimenti con il gruppo nemico sbarcato presso Termoli. Aerei veloci da combattimento tedeschi

bombardavano con successo parchi di carri armati e di veicoli ed affondavano tre grandi navi da sbarco di oltre 5000 ton.

Nelle lotte di rastrellamento nell'Istria venivano catturati molti prigionieri e fatto grande bottino. I banditi subivano inoltre gravi perdite sanguinose.

Nell'attacco già annunziato contro un convoglio nemico davanti alla costa nordafricana, secondo le ultime notizie, reparti della Luftwaffe colpivano con bombe e con siluri 16 navi di complessive 130.000 ton. Parte delle navi si può considerare distrutte.

Forti reparti della Luftwaffe attaccavano una base nemica nel Mediterraneo orientale e incendiavano nell'Egeo un vapore da trasporto di media grandezza.

Il nemico perdeva ieri nel Mediterraneo e sopra i territori occupati ad occidente 21 aerei, in gran parte quadrimotori pesanti. Nei combattimenti sull'isola di Corsica si distingueva particolarmente una brigata d'assalto delle SS.

Kako je Badoglio pripravljal svojo izdajo

Rim, 6. okt. Z. List »Lavoro Fascista« obtožuje zadnjega, od Badoglia odstavljenega predsednika fašistične zbornice, Dina Grandija, ki je organiziral padec Mussolinija in sodeloval pri državnem udaru dne 25. julija. Po sestanku med Mussolinijem in Hitlerjem se je Grandi podal k Mussoliniju, da bi si ogledal položaj ter nato poročal o njem Badogliu. Grandi in Badoglio sta se nato podala k kralju, ki je odobril njune predloge za državni udar pod pogojem, da bo sodelovala tudi vojska.

Medtem ko se je Badoglio bavil z vojaškimi pripravi, je Grandi, še enkrat obiskal Mussolinija da bi ga pridobil za sklicanje velikega fašističnega sveta. Ko se mu je to posrečilo, sta Grandi in Badoglio takoj v nekem rimskem hotelu sklicala sestanek politikov, finančnikov, intelektualcev ter veleindustrijev. Udeleženci tega kompota naj bi tvorili stalni politični glavni stan.

»Stampa« očita Badogliu, da si je na sumljiv način pridobil stoniljsko premoženje. Kot podkralj Abesinije si je Badoglio prijel v Italijo dva vagona, polna dragocenih preprog, zlata, srebra in umetnin iz Adis Abebe. Več dragocenih vaz, ki jih je zaplenil negusu, je prodal nekemu indijskemu maharadži za 28 milijonov lir. Nadalje je s svojimi zaupniki izkoriščal v svoj prid državni monopol, ki ga je uvedel v Abesiniji.

Angleška hvaležnost

Carigrad, 7. okt. R. Angleški upravnik sovražnikove imovine v Palestini je izjavil: Premirje z Badoglijevo vlado nima nobenega vpliva na zaporo italijanskega premoženja. Tudi ukrepi, nanašajoči se na preprečevanje trgovanja s sovražnimi podaniki, ostanejo nespremenjeni v veljavi.

Angloameriška propaganda pripravlja svojo javnost na nove velike izgube in žrtve

Lizbona, 7. okt. R. Neki angleški komentator je dejal o položaju na vzhodnem bojišču: Prekoračenje Dnjepra je združeno za Sovjete z velikanskimi težavami, ki pa še vsak dan naraščajo ker je vse ozemlje, ki so ga Rusi pridobili, opustošeno.

Zastopnik ameriškega vojnega ministra Peterson je priznal, da bodo morali poslati na evropska bojišča še mnogo več letal, če bodo hoteli nadomestiti velike izgube.

Stockholm, 6. okt. R. Južnoafriški ministri predsednik Smuts je prišel v Anglijo. Novinarjem je izjavil: Mnenje, da se bliža konec vojne, je neutemeljeno. Čakajo nas še najhujše in najbolj krvave borbe.

Stockholm, 6. okt. R. O vojaškem položaju na vzhodni fronti je izjavil major Fastings v angleški poročevalski službi: »Na vzhodni fronti trajajo še zmeraj borbe, ki so značilne po svoji ostroti. Ni pa izključeno, da se bodo sčasoma ustale.«

Buenos Aires, 6. okt. R. Severnoameriški državni tajnik je izjavil pred zastopniki tiska, da zahtevajo operacije v južni Italiji od Angležev in Američanov visoko ceno v padlih vojakih.

Stockholm, 6. okt. V nagovoru, ki ga je imel pod okriljem Vzhodnoindijskega društva, je izjavil neki angleški maršal: Po mojem bo zelo težavno zalati Japoncem uničujoči udarec. Bitka na Daljnem vzhodu zahteva od Angležev in Američanov veliko žrtv.

Lisbona, 6. okt. R. Ameriški vojski se pritožujejo zaradi vojnih poročil in želijo v bodoče, naj jih poročevalska služba ne objavlja z različni slavošpevi, kakor so sedaj na dnevnem redu v ameriškem tisku in radiu.

Stockholm, 7. okt. R. Japonci so popolni gospodarji svojih zvez in lahko poljubno število čet premeste na poljubno bojišče ter potanejo anglo-ameriške čete v defen-

zivo. Tako je izjavil višji oficir štaba ameriškega vrhovnega poveljnika Mac Arthurja.

Invazija v Francijo

Buenos Aires, 7. okt. R. Neki ameriški senator je izjavil v razgovoru z novinarji: Invazija na francosko obalo bi pomenila za napadca samomor.

Smuts naj pomaga londonški vladi iz zadrege

Berlin, 6. okt. R. Angleški listi, vsem na čelu »Times«, objavljajo tople pozdravne članke v zvezi s prihodom južnoafriškega ministrskega predsednika Smutsa v angleško prestonico. Vsi ti članki se očividno prišli v liste po želji angleške vlade same. Po poročilih nevarnih novinarjev prevladuje v Londonu vtis, da dela vlada zaradi prihoda maršala Smutsa toliko ropota samo zaradi tega, da bi potisnila v ozadje nerazpoloženje angleške javnosti zaradi najnovejšega razvoja dogodkov, predvsem pa zaradi položaja v Italiji. Maršala Smutsa je angleška vlada že večkrat porabila za premostitev takih neprijetnih razdobj.

Pogajanja Majskega z Židi

Jeruzalem, 6. okt. R. Namestnik sovjetskega zunanjega komisarja Majski je imel razgovore z židovskimi organizacijami in listi. Bivanje Majskega v Kairu bo služilo predvsem boljševizaciji Palestine.

Boljševiško rovarjenje v Južni Ameriki

La Paz, 7. okt. R. Bolivijski list »Ultima Ora« piše: Zločinsko početje moskovskih agitatorjev bo vrglo dežele ameriškega kontinenta v bedo, če vlade ne bodo takoj izdale odločnih ukrepov.

Prehrana Ljubljane zagotovljena

Obveščeni smo, da so nemška oblastva zagotovila naši pokrajini potrebno prehrano. Zaradi tega naj bodo prebivalci brez skrbi in bojazni. V nekaj dneh bo aprovizacija v popolnem in normalnem redu, tako da ni v tem pogledu umestna nobena zaskrbljenost in nobena bojazen.

Borza dela in nezaposlenost lani

Ljubljana, 7. oktobra. Iz poslovnega poročila Borze dela o poslovanju lani posnemamo tudi podatke o nezaposlenosti lani v naši pokrajini. Organizirane službe posredovanja dela v Ljubljanski pokrajini so dolžni zbirati podatke o delavcih in nameščenih, ki se prijavijo nezaposleni, da bi prejeli podporo, odnosno dobili delo. Načelo obvezne prijave nezaposlenih je bilo uveljavljeno 1. julija 1. 1941 z naredbo Vis. komisarja (z dne 25. VI. 1941). Po predpisih iz tega obdobja delodajalci ne smejo sprejemati delavcev, ki niso bili vpisani v seznam nezaposlenih. Borza dela ni bila pristojna le za vpisovanje nezaposlenih grafičnih delavcev, ki so vpisani v svojem strokovnem sindikatu Pokrajinske delavske zveze, a njena pristojnost v tem pogledu je bila razširjena na delavce in nameščenice rudarskih obratov; vendar Bratovska skladnica posledje se podpira nezaposlene rudarske delavce in nameščenice. — Seznam nezaposlenih vodi občinski namestnik oddelki. Ko govorimo o nezaposlenosti po podatkih Borze dela, gre seveda le za registrirane nezaposlene. V poslovnem poročilu Borze dela opozarjajo, da podatki o nezaposlenosti lani še ne morejo nuditi točne slike o nezaposlenosti v Ljubljanski pokrajini. Statistični podatki vsebujejo le splošno brezposelnost in registrirane v glavnem le osebe, ki šele prvič iščejo zaposlitev v privatnih službah; bivši dižavni in banovinski uslužbeni, absolventi šol se v glavnem še ne registrirajo.

Gibanje registrirane nezaposlenosti. Poročilo kaže, da se je število registriranih nezaposlenih med letom precej znižalo. Tako je bilo 1. januarja lani registriranih 5.009 nezaposlenih, ob koncu leta pa 903. Ob koncu lanskega leta je bilo torej število registrirane nezaposlenosti petkrat manjše kakor v začetku leta. Povprečno mesečno število registriranih nezaposlenih je znašalo v prvih treh zimskih mesecih lani okrog 7000. Ko so se v pomladnih mesecih začela dela, se je število nezaposlenih zmanjšalo skoraj na polovico, na 3.800. V juniju in juliju je bilo povprečno 1500 nezaposlenih, v zadnjih petih mesecih lani pa je bilo še nižje in je bilo ustaljeno.

Povprečno je znašalo 1010 nezaposlenih. Nezaposlenost predlanskim in lani. Primerjava podatkov o nezaposlenosti predlanskim in lani pokaže, da je 1. 1941 še vladala zelo huda nezaposlenost. Tako je bilo junija predlanskim nezaposlenih 8244, lani junija pa 1507; ob koncu decembra predlanskim je bilo 5099 nezaposlenih, lani istega meseca pa 903.

Prijavljanje nezaposlenih. Vseh prijav nezaposlenih je bilo lani 17.771 ali povprečno po 1480 na mesec. Vseh odjav nezaposlenosti je pa bilo 21.967 ali povprečno po 1830 na mesec. Od teh odjav jih je odpadlo 14.196 na odjave zaradi opravljenega posredovanja dela, 7771 odjav na razne druge razloge.

Nezaposlenost po okrajih. Kako so bili nezaposleni razdeljeni po okrajih ob koncu januarja in decembra lani, nam kažejo naslednje številke (v odstotkih).

	1942	1942
Ljubljana	70,8	93
Novo mesto	10,8	1,6
Kočevje	10,4	3,2
Crnomelj	4,1	0,4
Logatec	4,1	1,8

Na prvi pogled sprevidimo, da je večina nezaposlenih odpadlo na Ljubljano in njen okraj. V podeželskih okrajih od avgusta lani ni bilo več znatnejše nezaposlenosti. V resnici je v drugi polovici lanskega leta že marsikje na deželi primanjkovalo delovnih moči, namreč nezaposlenih delavcev.

Največ je bilo nezaposlenih nekvalificiranih delavcev. Podatki kažejo, da je bilo največ nezaposlenih nekvalificiranih delavcev, kar ne preseneča, tudi po pozornosti, da je bilo tudi kvalificiranih delavcev nezaposlenih tri desetine skupnega števila registriranih nezaposlenih. Na nekvalificirane delavce odpade nad polovico registriranih nezaposlenih, ena desetina pa odpade na uradnike. Po strukturi je odpadlo največ nezaposlenih delavcev na stavbno stroko, in sicer tretjina. Sledijo po vrstnem redu: gozdna in lesna industrija, strojna industrija, tekstilna, oblačilna, grafična in papirniška industrija.

LJUBLJANSKI KINEMATOCRAFI

Kinematografi Union, Matica in Sloga predvajajo najnovejši žurnal s pesniški drzne osvoboditve Duceja po nemških podalcih.

Tel. 27-30 KINO SLOGA Tel. 27-80

Zopet veliko dramatično delo po Ernst Zahn-ovi noveli »Der Schatten«

VIOLANTA

Vedna lepota gorskih krajev tvori čudovit okvir pretresljivega dejanja ljubezni, krivde in pokore

V glavnih vlogah: Annelies Reinhold, Richard Haussler in Hans Schlenk

Predstave ob 15. in 17. uri, v nedeljo pa še ob 10.30 uri

KINO UNION Telefon 22-21

Tragična usoda mlade žene, ki je podlegla v težki razdvojenosti med dolžnostjo in ljubeznijo...

ROMANCA V MOLU

Marianne Hoppe, Paul Dahlke, Ferdinand Marian, Siegfried Breuer

Predstave ob 15.30 in 17.30 uri

KINO MATICA Telefon 22-41

Veliki umetnik Heinrich George in šarmantna Ilse Werner v ljubavni drami najvišje kakovosti.

Svatba na Medvedjem dvoru

Odlična režija, nadvse lepa glasbena spremljava in sijajni igralci.

Predstave dnevno ob 15 in 17. uri

— **I. I. delka meščanske šole na Prulah** in **I. delka meščanske šole pri Sv. J. kolu** v Ljubljani imata odprto službo božjo v ponedeljek dne 11. oktobra ob 9. uri v cerkvi sv. Jakoba.

— **I. Na II. ženski rešni gimnaziji** v Ljubljani se bo pričel pouk v ponedeljek 11. t. m. s službo božjo, ki se bo vršila v stolni cerkvi ob 8. uri zjutraj. Pri službi božji se bo objavilo, kje se bo vršil pouk.

— **I. Tudi letos** ne sme nobena slovenska družina ostati brez knjižnega daru Vojničkove družbe!

— **I. Licitacija zapadlih predmetov** bo v torek 12. oktobra t. l. ob 15. uri v Mestni zastavljalnici na Poljanski c. št. 15.

— **I. Železotrudarje** sprejme železniška kurilnica v Ljubljani in naj se reflektantje zglase osebno tamkaj (vhod iz Vilharjeve ceste).

— **I. Prijava inventarja** za tekstilne, oblačilne predmete ter obutev, se morajo vložiti najkasneje do sobote, 9. t. m., pri Pokrajinskemu svetu korporacij. Predpisane tiskovine naj prizadeji trgovci, industriji ter obrtniki takoj dvignejo v Trgovskem domu.

— **I. Večjo množino ogrofov** ima centrala mestne elektrarne v Slomškovi ulici. Ti ogorki, ki jih Ljubljanci po domače imenujejo »leše«, so vsakomur brezplačno na razpolago ter je treba poskrbeti samo še za prevoz, naloži mu jih pa delavci mestne elektrarne.

— **I. Nesreče**. V zadnjih dneh se je pripetilo nekaj manjših nesreč in ponesrečenosti se zbirajo v ljubljanski bolnici. Pri padcu z drevesa si je zlomil desnico Fr. Berčič, 20letni krojaški pomočnik iz Ljubljane. Podobnih nesreč, a brez hujših posledic se pripeti zlahka mnogo, ko ljudje otrsajo ko stanj. — **I. Levo nogo** si je zlomil pri padcu 38letni delavec Ciril Remškar iz Loga.

— **Ko je čistila okno**, je padla in se pobila na desni nogi 17letna hči služiteljice iz Ljubljane Vanda Medved iz avtomobila je padel in se ranil na glavi 38letni sofer Alojz Stopar iz Ljubljane.

URADNI RAZGLASI

OBVESTILO SEFA POKRAJINSKE UPRAVE V LJUBLJANI

Internanci, ki so se vrtili iz koncentracijskih taborišč in ki posedujejo denarne bone, katere so izdala omenjena taborišča, ali ki imajo kakršne koli terjatve napram upravam dotičnih taborišč, smejo prijaviti svoje terjatve Ravateljstvu računovodstva pokrajinske uprave v Ljubljani. Prijave se morajo predložiti do 31. oktobra 1943. Predsednik: Rupnik m. p.

OBVESTILO SEFA POKRAJINSKE UPRAVE V LJUBLJANI

One osebe, javni in privatni zavodi ter podjetja, ki imajo kako terjatev napram italijanskim obojenim silam, morejo predložiti tozadevno prijavo, opremljeno s potrebnimi dokazili, na Ravateljstvo računovodstva pokrajinske uprave v Ljubljani. Prijave se morajo predložiti do 31. oktobra 1943. Predsednik: Rupnik m. p.

RAZGLAS SEFA POKRAJINSKE UPRAVE V LJUBLJANI

Vse zainteresirane osebe, ki žele, da se jim dajo zopet na razpolago prostori, ki so bili svojčas zaseženi in zasedeni od italijanskih vojaških oblasti, v kolikor so sedaj prazni, se obveščajo, da je treba vložiti posebno prošnjo na Pokrajinsko upravo, oddelki I. z opisom sedanjega stanja prostorov. — Predsednik: Rupnik m. p.

OPOZORILO

Z odredbo od danes je prepovedano vsako odobravanje višjih cen in odškodnin za proizvodnjo in prodajo blaga, za posluje in za rabokupe. Zato se opozarjajo vsi prizadejci, da ne vlagajo takih prošelj. Predsednik: Rupnik s. r.

Divji kostanj — krmilo

Ljubljana, 7. oktobra. Divji kostanj poznamo vsi, saj raste skoraj v vsakem večjem kraju, po drevesnih ali javnih in zasebnih razvalinah. Sad divjega kostanja poznajo sicer več ali manj tudi naše gospodinjice kot dobro, predvsem pa poceni pralno sredstvo za čiščenje raznih oblačilnih predmetov. Manj znan je kostanj kot krmilo.

Pri nas so v divjim kostanjem krmil divjad in so ga v to svrhu nakupovala razna lovski združenja. Zaradi njegovega trpega in grenkega okusa ga naše domače živali — z izjemo koz — v svežem stanju ne jedo radi. Sprito tega kostanja melemo in nato sušimo. S tem pridobimo uporabno in vzdržno krmilo, ki je boljše kot je n. pr. želod, s katerim uspešno pitamo prašiče.

Kemični sestav v neupolnjenem stanju zmeltega in posušenega divjega kostanja je po analizi M. Klnge naslednji: vode 11,6 odstotka, proteina 2,2, masti 6,1, drugih neustrešljivih prebavljivih hranljivih snovi 64 odst., belasta 5,9 in pepela 3,3 odstotka.

Divji kostanj vsebuje petmetakem razmeroma malo proteina in masti, je pa bogat na drugih hranljivih brezdušnatih snoveh, ki sestojijo v glavnem iz škroba in sladkorja.

Prebavljivost je — po navedbah omenjenega avtorja — zadovoljiva. Masti je pre-

bavljive 85 odst., proteina samo 60 odst., belasta snovi pa 93 odst. Divji kostanj vsebuje tudi nekaj apna (0,1 odst.) in pa 0,8 odst. fosforne kisline.

Ker vsebuje divji kostanj precej tanina, ima grenak okus in zapira. Zategadelj zdrob posušenega divjega kostanja spetkoča živali nerade jedo. Ko pa se ga privadijo, ga žre celo slastno, posebno če hrano primerno solimo. Najbolje krmimo z divjim kostanjem z dodatkom drugih, na bjakovinah bogatejših krmil. Krmljenje z zmeltem divjim kostanjem v prsušenem stanju nam je prav dobro čbneslo pri vseh vrstah živali. Krmijo ga smemo molzom kravam do 5 kg dnevno pri teži 5000 kg, kozam in svinjam pa po pol kg dnevno. Zelo uspešno lahko z njim krmimo tudi perutnino, tako da ga predhodno nekoliko ovlažimo in zmešamo z drugo mehko krmom v bolj suhe cmeke.

Lani je bilo na pobudo društev rejcev malih živali nabranega v Ljubljanski pokrajini okoli 40.000 kg kostanja. Od tega je bila primerna količina predelana v zdrob, ki je omogočil malim gospodjem in gošpodjem prehrano krmil, kuncev, koz, pa tudi puščkov. Tudi letos naj rejci pa tudi drugi ljudje ne opuste nabiranja divjega kostanja, ki je uporabna in vzdržna krmila.

Tržaške novice

— **Predstave v Politeama Rossetti.** Te dni je sodelovala na odru Politeama Rossetti z uprizoritvijo operet in revij znana skupina De Rios-Gandisio.

— **Mrtveca identiteta.** V tržaškem mestnem delu Cacciatore so našli truplo nekega moškega, čigar identiteto so sedaj ugotovili. Gre za 33letnega Adolfa Mihaliča iz Hrpeja. Verjetno ga je zadela srčna kap.

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 7. oktobra; Justina.

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matica: Svatba na Medvedjem dvoru.

Kino Sloga: Violanta.

Kino Union: Romanca v molu.

DEZURNELEKARNE

Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20; Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Sobota, 9. oktobra, ob 16.30: Nevesta s krono. Izven. Znižane cene od 18 lir navzdol.

Nedelja, 10. oktobra, ob 14. Deseti brat. Izven. Znižane cene od 18 lir navzdol; ob 16.30: Veliki mož. Izven. Znižane cene od 18 lir navzdol.

Drama bo otvorila svojo novo sezono v četrtek, 14. t. m. Otvoritvena predstava bo obenem krstna predstava Ivan Tavčarjeve povesti »Cvetje v jeseni, v odskri prireditelj prof. Šesta, ki delo tudi režira.

OPERA

Sobota, 9. oktobra, ob 16.30: Madame Butterfly. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Nedelja, 10. oktobra, ob 16.30: Prodana nevesta. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Največji vseh pladnjev, kar jih je bilo pri hiši, je ponujal mogočen kos govedine, pečenko, obloženo s krompirjem in repom, dušeno v lastnem soku. To mojstrovino so od vseh strani obdajale nič manj privlačne dobrote — krožniki koruznega kruha in ingverjevih rezin, krhki jabolčni zavitek Owensove matere, zajetni vrči, polni neposnetega mleka, p'njenege mleka in jabolčnika ter rezine presnega masla.

Jedli so, da se jim je kar v glavah vrtelo, prav kakor čebelnemu roju, ki je brenčal okrog smežobelega mrtovega grma in cvetočega mandeljnovnega drevesa. Ko je bilo nazadnje kosilo pri kraju, so vsi hoteli pospravljati z mize in snajiti posodo. Oče Owens in Jožef sta znosila mizo in stole v hišo. Stric Amos je hitel v prodajalno, da potreže čakajočim tucpem z ingverjevimi kruhom, njuhancem in tobakom za kajenje. Samo ded je sedel na soncu ter vlekli iz svoje pipe in kdaj pa kdaj zakinkal.

Še preden so utegnile taščice in vrabci pčzbati iz trave zadnjo drobtinico gostije, sta bili obe rodbini spet zunaj na trgu. Tu je bil napovedan veliki dogodek današnjega dne, skalnata tekma med Coningtonom in Hydes Cornerjem.

RADIO LJUBLJANA

ČETRTEK, 7. OKTOBRA 1943

8.30—9.00: Jutranji pozdrav. 9.00—9.20: Poročila v nemščini in slovenščini. — Prekinitev oddaje. — 12.20—12.30: Uvod. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45—13.00: Plesi z vsega sveta. Igra Radijski orkester, vodi dirigent Drago Mario Sijaneč. 13.00—13.15: Poročila v nemščini. 13.15—13.30: Popolnada glasba. 13.30: Poročila nemškega vrhovnega poveljstva. — Prekinitev oddaje. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.45: Zabavni koncert. 17.45—18.00: Narodna umetnost — predavanja. — Prekinitev oddaje. 19.00—19.30: Slovenska narodna glasba. Igra Radijski orkester, vodi dirigent Drago Mario Sijaneč. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. Poročila nemškega vrhovnega poveljstva in italijanskega. 19.45—20.00: Narodna glasba. 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.00: Laska glasba. 21.00—22.00: Lepi glasovi. 22.00—22.10: Poročila v nemščini. Konec oddaje.

Zlogovnica št. 45

ar — av — č — č — č — č — dec — dec — dvo — go — go — gra — hov — li — ja — ja — ja — ji — ko — le — li — lja — lo — me — mi — mon — na — na — nav — nev — ni — pi — pol — ra — ra — stan — stra — ti — ti — va — vea.

Iz teh zlogov sestavi 12 besed s pomenom: 1. vrh v Julijskih Alpah, 2. gledališka igra (tuj.), 3. geometričen lik (tuj.), 4. pokrajina na Balkanskem polotoku, 5. majhna afriška zver, mački zelo podobna, 6. bajni ustanovitelj Emone, 7. slovniško število, 8. zemljina, 9. kraj zapadno od Ljubljane, 10. del Tivolskega parka v Ljubljani, 11. država v Južni Ameriki, 12. rastlinska dišava.

Prvi dve črki vsake besede, v zadnji besedi prve tri, zvrstoma brane, povedo primek in ime dveh nedavno umrlih slovenskih slikarjev.

Rešitev zlogovnice št. 44

1. Galilei, 2. Lovrenčič, 3. Erinije, 4. januar, 5. Demostenes, 6. Atene, 7. orangutan, 8. Salitkov, 9. Toplice, 10. Andreas, 11. nandu, 12. Evklid, 13. šolske sestre, 14. mandar, 15. Ibar.

»Glej, da ostanč mirne duše v nesreči.«

STARO ZIMO IN ZIMNICE kupi trgovina »OGLED«, Mestni trg št. 3 (vhod skozi vežo).

POZOR! Na zalogi imam več parov malo abljanih škornjev, gumijaste škornje in druge čevlje, nadežne fantovske obleke in gramofon. — Klavzer, Vošnjakova ulica št. 4.

KLOBUCARNA

»PAJK«

Vam strokovno osnaži, preoblikira in prebarva Vaš klubok, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloga klubokov. — Se priporoča.

RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ST. 33

MIKLOŠIČEVA CESTA ST. 12 (Nasproti hotela Union)

DNEVNE VESTI

— **Spodnještajski slikarji razstavljajo.** V dvorani Helmatunda in v umetniški galeriji v Mariboru razstavljajo spodnještajski slikarji in grafiki, med njimi Peteln Pipa, Karol Jirak, Alojz Kazimir, njegova sestra Tanapor Hórmes, Hepperger, Anton Klinger, Jan Oeltjen itd. Med razstavljenimi slikami prevladujejo po večini spodnještajski motivi, po večini iz okolice Maribora, Celja in Trbovelj.

— **Otroški grob iz hallstatske dobe.** V bližini vasi Schönfelden so odkrili grob 5 do 6-letnega otroka iz hallstatske dobe. Gre za prvo tovrstno večjo najdbo v južnem delu Češkega lesa. Predmeti, ki so bili najdeni, so bili spremašani z zemljo in pepelom in sicer v bogato okrašenih glinasti žari.

— **Pokrajinska voditeljica mladen v Bil. strici v Rožu.** Pokrajinska voditeljica mladenk Lore Peterschneegg je posetila skupine mladenk v Bistrici v Rožu. Ob tej priliki je izrazila organiziranim mladenkam svoje tople priznanje.

— **Usodna eksplozija angleškega polnilnega peresa.** 13letni trgovčev sin Leopold Ablassnik iz Sörga je našel na cesti polnilno pero. Ko ga je dvignil, je nenadno eksplodiralo. Deček je dobil težke poškodbe po vsem telesu, ki pa niso smrtno nevarne.

— **Obsojen na smrt.** Ljudsko sodišče je obsodilo na smrt A. Gröbeja iz Saksenskega, ker je širil lažna poročila tujih radijskih postaj.

— **Ogrski riž.** Na Ogrskem gojijo že več let v pokrajinah vzhodno od Tise riž. Letošnje vreme bo izredno ugodno za rižev pridelek, ki je namenjen predvsem bolnišnicam. Metriški stot riža stane 133 pengó (okoli 700 lir).

— **Bombazne in volnene tkanine** so začeli letos proizvajati na Ogrskem. Letošnja proizvodnja teh tkanin bo 111/4 milijona metrov. Tkanine so po večini namenjene delavskim in kmečkim slojem.

— **Lep razvoj španskega ribiškega ladjevja.** Konec 1942 je šlo špansko ribiško ladjevje 34.002 ladij s tonazlo 231.181 ton, dočim so imeli leta 1940 le 24.002 ladij s tonazlo 221.181 ton. Vrednost španskega ribiškega ladjevja cenijo na 436 milijonov peset. V ribiški industriji je zaposlenih 194 tisoč 321 oseb, med njimi 35.000 žensk. Navzile vojnihi prilikam so prepelejale španske ribiške ladje v posamna pristanišča za 434.000 ton r.b. Rib so naložili na

IZ LJUBLJANE

— **I. Nova grobova.** Po dolgem trpljenju je preminila hišna posestnica ga. Irma Kendova. Smrt jo je pobrala v 75. letu starosti. K večnemu počitku bodo pokopnico spremlili v soboto ob 15. iz kapele sv. Nikolaja na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — **I. V čvutu mladosti,** star komaj 22 let, je po dolgotrajni mučni bolezni umrl stari oče. **Bogdan Janžekovič.** Za njim žalujeta oče dr. Franc, mati Tezija ter drugo sorodstvo. Na zadnji poti bodo najkve spremlili v četrtek ob 15. iz kapele sv. Jožefa na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — **I. Pokopnima naj** bo ohranjen blag spomin, užloščenim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

— **I. Himen.** V zadnjem času so se poročili v Bežigradu: Rihard Jožef Erker, godalni inženir, in Marija Futala, privatna uradnica. Pričala sta: Erik Erker, uradni Visknega komisariata, in Anon Zorn, pokrajinski svetnik pri Viskem kom. saristu. Leopold Čebulj, krojač, in Leopoldina Kresal, šivilja. Priči: Alojz Wernig, železniški uradnik, in Josip Kresal, upokojenec državnih železnic. — **I. Pavel Šefic,** trgovski namestnik, in Marija Zagradnik, zasebna uradnica. Priči: ing. Janez Zagradnik, v Vinko Šefic, krojač. — **I. Anton Burkelja,** zasebni uradnik, in Marija Poznik, zasebna uradnica. Pričala sta: ing. Alojz Poznik, privatni uradnik, in Danijel Burkelja, železnikar. — **I. Maks Škocič,** krznar, in Andrija Oblak, šivilja. Za priči sta bila: Rudolf Geiger, ključavničarski mojster, in Viljem Volk, trgovec. — **I. V župni cerkvi Marijinega Ozmarjenja** pa sta se poročila: Danijel Čuk, državni tehnik, in Nuša Krulje, abiturientka. Pričala sta: Ernest Krulje, posestnik, in Franc Čuk, inženir. — **I. Bilo srečno!**

— **I. Poziv hrvatskim državljanom!** Vsi hrvatski državljani, pristojni v zgodovinskem ozemlju NDH, so dolžni prijaviti se radi evidence v konzulatu NDH, v dneh 8. in 9. t. m. od 8. do 12. ure in sicer 8. t. m. z začetnico A—M, 9. t. m. N—Z.

Genoveva Fox:

DEKLE Z MEJE

Roman

Gor in dol po trgu je zdaj šumel in plal hrup razhajajočih se moč, ki so hoteli deloma proti gostilni, deloma proti prodajalni strica Amosa. Le dedek in njegovi znanci se niso smejali.

»Kaj jim le je, da se smejejo?« je razjarjeno vrazil stari mož. »To je sramota za vse mesto, za vermontsko državo in za vesoljni narod. Še toliko vojaškega duha nimate v sebi, klobuštrala nemarna, kakor jata petelinov. Za nobeno rabo ne boste, kadar spet izbruhne vojna z Anglijo!«

»Vojne ne bo več, če boste le vi hujskači pametni in boste držali jezik za zobni.« Dedkove blede oči so od nejevolje potemlele, ko se je obrnil, da bi videl nasprotnika, mladega farmarja, ki je imel na ta slavnostni dan že več rumna in žganja pod kučmo, nego človeku dobro de.

»Nikar me ne pitaj s hujskačem, preleteti federalist. Vojne si želim takisto malo kakor ti.«

Oče Owens se je hitro vrnil med njiju. »Oče,« je rekel in položil starcu roko na ramo, da bi ga potolažil, »čas je, da si priveževa dušo s krepkim požirkom zeliščnega piva, ali ne?«

Izabela in Liza sta naleteli na Jano Davisovo, ki je stanovala nedelce od Owensovih, in vse tri skupaj so jele ogledovati, kar se je v lopah in štorih ponujalo očem. Mimo plešočega medveda so šle naglo naprej, kajti prerade so imele živali, da bi jih bili veseli pogled na nesrečnega jetnika. Jana je pojedla debel kos ingverjevega kruha. Izabela in Liza pa sta mislili na to, kar sta bili opazili v jedilni shrambi tete Lidije; uprli sta se zapeljivemu vonju in prihranili bakrene novce, ki sta jih iščali globoko v žepih, za korezac penečega se zeliščnega piva. To je bila pijača, ki je združevala korenine, skorje in zelenje poletnih gozdov in polj v slasten okus in dišavo.

Dekleta so dolgo stala pred kramarjevimi šotorom, čeprav niso imela cvenka za kupovanje biserov, travok, gumbov ali celo lišpa, ki ga je izlivalo dvigal kvilšku, da se je sonce poigravalo